

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

УДК 811.161.2(092) Калашник
ББК 81.д Калашник
К 17

Рекомендовано до друку вченою радою філологічного факультету (протокол № 10 від 19 травня 2006 р.)

Укладачі —
канд. філол. наук **Губарева Г. А.**,
канд. філол. наук **Трифонов Р. А.**

Рецензенти:

Лисиченко Л. А., докт. філол. наук, проф. кафедри української мови Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Телехова О. П., канд. пед. наук, доц. кафедри загального та прикладного мовознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

КАЛАШНИК Володимир Семенович

Біобібліографічний покажчик

Калашник Володимир Семенович: Біобібліографічний покажчик / Уклад.: Г. А. Губарева, Р. А. Трифонов. — Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2006. — 28 с.

Подані в покажчику праці відображають багаторічну плідну діяльність професора В. С. Калашника в українській філології й засвідчують його широкі наукові інтереси, зокрема увагу до мовної картини світу, естетики художнього слова, стилістики й культури мовлення, нормування літературної мови, укладання словників різного типу, методики викладання української мови.

УДК 811.161.2(092) Калашник
ББК 81.д Калашник

Харків — 2006

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2006
© Губарева Г. А., Трифонов Р. А., 2006
© Дончик І. М., макет обкладинки, 2006

БІОГРАФІЯ

Володимир Семенович Калашник народився 3 липня 1936 року в с. Мануйлівка Козельщинського району Полтавської області.

Філолог, спеціальність — українська мова, займається науково-педагогічною діяльністю в галузі мовознавства. Доктор філологічних наук (1992), професор (1994). Академік АН ВШ України, дійсний член УВАН (США).

Після закінчення в 1958 р. з відзнакою Харківського державного університету вчителював, працював заступником директора, директором середньої школи в м. Барвінкове Харківської області.

З 1967 р. на викладацькій роботі в Харківському університеті. Навчальні курси: "Сучасна українська літературна мова", "Основи культури мови і стилістики", спецкурс "Історія лінгвістичних учень в Україні", науковий семінар "Стилістика художньої мови". Керує аспірантами й докторантами.

У 1974–1976 рр. викладав українську мову на відділенні славістики Університету Бордо-III (Франція).

З 1986 р. — завідувач кафедри української мови Харківського державного університету (нині — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

Голова спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 10.02.01 — українська мова. Член Національної правописної комісії. Член редколегії академічного часопису "Українська мова".

Відмінник освіти України. Заслужений професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Автор поетичних збірок "Осінній дивоцвіт" (Луганськ: Шлях, 2000), "Бентежне надвечір'я" (Харків: Майдан, 2004), "Біла зоря" (Харків: Майдан, 2006).

ДИСЕРТАЦІЇ

1. Ранній Горький в українських перекладах. Експресивно-емоційний аспект відтворення мовного стилю: Дис. ... канд. філол. наук. — Х., 1973.

2. Українська поетична фразеологія і афористика поетичної мови пожовтневого періоду: Семантико-типологічний аспект: Дис. ... докт. філол. наук. — Х., 1992.

МОНОГРАФІЯ

Фразотворення в українській поетичній мові радянського періоду: Семантико-типологічний аспект. — Х.: Вища шк., 1985. — 172 с.

Рец.: Ужченко В. Д. // Українська мова і література в школі. — 1986. — № 6. — С. 79–80.

СТАТТІ Й ТЕЗИ

1. Українська радянська поезія 1917–21 років // Итоговая студенческая научная конференция...: Тез. докл. — Х., 1958. — С. 117–118.

2. Украинизмы в очерке А. М. Горького "Ярмарка в Голтве" // Вісн. Харк. ун-ту. — 1968. — № 36: Сер. філологічна. — Вип. 4. — С. 90–96.

3. Вона перекладала М. Горького: ["Старуха Изергиль" у перекладі Лесі Українки] // Прапор. — 1971. — № 12. — С. 90–91.

4. Відтворення експресивно-емоційних фразеологізмів ранніх творів Максима Горького в українських перекладах // Питання фразеології східнослов'янських мов: Тези респ. наук. конф. — К., 1972. — С. 134–137.

5. "Пісня про Сокола" М. Горького в українських перекладах // Вісн. Харк. ун-ту. — 1972. — № 71: Сер.: Філологія. — Вип. 7. — С. 79–87.
6. Експресивно-емоційний аспект мови художнього перекладу (на матеріалі українських перекладів ранніх творів М. Горького) // Вісн. Харк. ун-ту. — 1973. — № 88: Сер.: Філологія. — Вип. 8. — С. 74–80.
7. Слово М. Горького в українській літературній мові (на матеріалі перекладів ранньої прози й поезії) // Мовознавство. — 1973. — № 4. — С. 77–82.
8. Слово, опромінене любов'ю: [До ювілею Марії Пилинської] // Прапор. — 1973. — № 10. — С. 101–102.
9. Теоретичне відкриття чи ігнорування досягнень?: (До дискусії з питань перекладу) // Прапор. — 1973. — № 2. — С. 96–98. — У співавт. з Л. Ф. Тарасовим, О. С. Юрченком.
10. Актуальні питання стилістики на сторінках журналу "Мовознавство" (1970–73 рр.) // Інформаційні матеріали Наукової ради з проблеми "Закономірності розвитку національних мов у зв'язку з розвитком соціалістичних націй". — К., 1975. — Вип. 18.
11. Григорій Сковорода в поетичній творчості Павла Тичини // Григорій Сковорода: Матеріали до відзнач. 250-річчя з дня народж. — К., 1975. — С. 211–216.
12. Мовні засоби лірики Андрія Малишка: (Із спостережень над поезіями циклу "Дорога під яворами") // Культура слова. — К., 1977. — Вип. 13. — С. 42–50.
13. Діалектна лексика і фразеологія в оповіданні О. Кобилянської "Valse melancolique" // Проблеми дослідження діалектної лексики і фразеології української мови: Тези доп. — Ужгород, 1978. — С. 144–145.
14. Народнопоетична фразеологія у мові творів Г. Квітки-Основ'яненка // 36. тез доп. і повідомл. респ. наук. конф., присвяч. 200-річчю з дня народження класика укр. літ-ри Г. Ф. Квітки-Основ'яненка. — Х., 1978. — С. 127–128.

15. Латинская поэтическая фразеология в украинской советской лирике // Тезисы докладов Всесоюзной научной конференции "Проблемы античной истории и классической филологии". — Х., 1980. — С. 121–123.
16. Поетичний фразеологізм у словесно-образній системі: (Постановка питання у зв'язку з концепцією О. О. Потебні) // Вісн. Харк. ун-ту. — 1980. — № 193: Сер.: Філологія. — Вип. 13. — С. 15–19.
17. Глибоке і всебічне дослідження творчих властивостей слова: [Рец. на кн.:] Григорьев В. П. Поэтика слова. — М.: Наука, 1979 // Вісн. Харк. ун-ту. — 1981. — № 217. — С. 21–23.
18. [Рец. на кн.:] Дорошенко С. І. Складні безполучникові конструкції в сучасній українській мові // Мовознавство. — 1981. — № 3. — С. 93–94. — У співавт. з Л. Г. Авксентьевим.
19. Вариантные лексико-фразеологические формы как носители поэтического значения: (На материале восточнославян. языков) // Вариантность как свойство языковой системы: Тез. докл. — М., 1982. — Ч. 1. — С. 120–123. — В соавт. с Л. М. Черняк.
20. [Рец. на кн.:] Григорьева А. Д., Иванова Н. Н. Язык лирики XIX вв. Пушкин. Некрасов. — М.: Наука, 1981 // Русский язык в школе. — 1982. — № 6. — С. 107–109. — В соавт. с Л. Ф. Тарасовым.
21. Народнопоетична фразеологія в сучасних східнослов'янських мовах // Лексика української мови в її зв'язках з сусідніми слов'янськими і неслов'янськими мовами: Тези доп. — Ужгород, 1982. — С. 224–225.
22. Поетичні фразеологізми в українській радянській поезії // Культура слова. — К., 1982. — Вип. 23. — С. 9–13.
23. К методике изучения лексико-фразеологической сочетаемости в поэтической речи // Сочетаемость русских слов как лингвистическая и методическая проблема. — М., 1983. — Ч. 1. — С. 6–7. — В соавт. с Л. Г. Авксентьевым.
24. Не загасити сяйво першотвору: [Про поетичні переклади] // Прапор. — 1983. — № 8. — С. 107–110.

25. [Рец. на кн.:] Черемисина Н. В. Вопросы эстетики русской художественной речи. — К.: Вища шк., 1981 // Научные доклады высшей школы. — Филол. науки. — 1983. — № 5. — С. 92–93. — У співавт. з Л. Ф. Тарасовим.

26. Афористичні вислови О. П. Довженка // О. П. Довженко — видатний радянський кінорежисер і письменник: Тези доп. — Глухів, 1984. — С. 45–46.

27. Поетична фразеологія Т. Г. Шевченка в українській художній мові радянського періоду // Вісн. Харк. ун-ту. — 1984. — № 256. — С. 20–24.

28. Вкарбована в слово пам'ять про подвиг і славу: (Образні узагальнення та афоризми в укр. рад. поезії про Велику Вітчизняну війну) // Они сражались за Родину: Тез. науч.-теорет. конф. — Кировоград, 1985. — С. 127–128.

29. Поетичний фразотвір і поетична фразеологія // Творча спадщина О. О. Потебні й сучасні філологічні науки: Тези респ. наук. конф. — Х., 1985. — С. 85–86.

30. Стилистический аспект современного русско-украинского двуязычия // Русский язык — язык межнационального общения, дружбы и сотрудничества народов СССР. — Кировоград, 1985. — С. 69–70.

31. [Рец. на кн.:] Григорьева А. Д., Иванова Н. Н. Язык поэзии XIX–XX вв.: Фет. Современная лирика. — М.: Наука, 1985 // Русский язык в школе. — 1986. — № 4. — С. 113–115. — В соавт. с Л. Ф. Тарасовым.

32. Символіка контрасту в поетичній фразі В. Поліщука // Тези доповідей і повідомлень республіканських читань “Літературний процес на Україні 20–30-х років і творчість В. Поліщука”. — Ровно, 1987. — С. 70–72.

33. Слово в аспекте лексической сочетаемости: К методике семант. анализа лексики // Методы изучения лексики языка / Бацевич Ф. С., Белая А. С. и др.; Отв. ред.: А. Д. Зверев. — Черновцы, 1987. — С. 56–59. — Рукопись деп. в ИНИОН, № 31140 от 11.09.1987.

34. Струни перекладацької ліри (з творчої майстерні Романа Лубківського) // Теория и практика перевода:

Респ. межведомств. науч. сб. — К., 1987. — Вып. 14. — С. 51–57. — У співавт. з Л. Ф. Тарасовим.

35. Фразеологізми як характеротворчий засіб у п'єсі І. Микитенка “Диктатура” // Тези наук. конф., присвяч. 90-річчю від дня народження І. К. Микитенка. — Кировоград, 1987. — С. 87–89.

36. Мовностилістичні особливості легенди І. С. Нечуя-Левицького “Скривджені й нескривджені” // Творча індивідуальність І. С. Нечуя-Левицького і літературний процес: Зб. тез доп. і повідомл. респ. наук. конф. — Черкаси, 1988. — С. 117–118.

37. Народнопоетичний символ “зоря” в художній мові О. Гончара // Літературний процес і творча індивідуальність письменника (на матеріалі творчості Олесья Гончара): Тези доп. наук. конф. — Дніпропетровськ, 1988. — С. 143–145.

38. Символіка образно-сміслових єдностей у поетичній мові І. Драча // Культура слова. — К., 1988. — Вип. 34. — С. 11–15.

39. Структурно-функціональні різновиди афоризмів // Дослідження з граматичної будови мови: Зб. наук. праць / Дніпропетров. ун-т. — Дніпропетровськ, 1988. — С. 90–95.

40. Українсько-російський білінгвізм і питання культури української мови: (На матеріалі періодичної преси Харківщини) // Двуязычие в советском обществе: Тез. респ. науч. конф. — Вінниця, 1988. — С. 45–47. — У співавт. з Л. Г. Гур'євою.

41. Цикл поезій у прозі “Мої лілеї” О. Кобилянської: семантико-стилістичний аналіз // Творчість Ольги Кобилянської у контексті української та світової літератури (до 125-річчя з дня народження письменниці): Тези доп. і повідомл. респ. наук. конф. — Чернівці, 1988. — Ч. 2: Мовознавство. — С. 76.

42. “Апостол правди і науки” // Культура слова. — К., 1989. — Вип. 37. — С. 14–17.

43. Афористичність поетичної мови Д. Павличка // Культура слова. — К., 1989. — Вип. 36. — С. 9–13.

44. До семантичної характеристики суспільно-політичної лексики періоду перебудови // Науково-технічна революція і сучасні процеси розвитку лексики української народно-розмовної мови: Тези доп. респ. конф. — Ужгород, 1989. — С. 48–49. — У співавт. з Л. Г. Гур'євою.

45. Засоби фольклорної стилізації в оповіданні М. Коцюбинського “На крилах пісні” // Творча спадщина М. М. Коцюбинського і сучасний літературний процес: Тези доп. та повідомл. наук.-метод. конф. — Одеса, 1989. — С. 70–71.

46. Невичерпне джерело літературної мови: [Рец. на кн.:] Ермоленко С. Я. Фольклор і літературна мова. — К.: Наук. думка, 1987 // Мовознавство. — 1989. — № 2. — С. 71–72. — У співавт. з О. С. Юрченком.

47. Образно-смилова структура циклу поезій у прозі М. Коцюбинського “З глибини” // Обл. наук.-метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М. М. Коцюбинського: Тези доп. — Чернігів, 1989. — Ч. II. — С. 10–12.

48. Образно-смысловые комплексы как динамические элементы структуры поэтического текста // Структурно-семантический и стилистический анализ художественного текста: Сб. науч. трудов / ХГПИ. — Х., 1989. — С. 10–12.

49. Образные средства латинского языка в современном художественном познании мира // Библиогр. указ. НИИВШ. Сер.: Содержание, формы и методы обучения в высшей и средней специальной школе. — 1989. — Вып. 5. — П. 60. — № 44–89, деп. от 11.01.1989.

50. Сказка П. Ершова в украинском переводе М. Рыльского // Петр Павлович Ершов — писатель и педагог: Тез. докл. и сообщ. Всерос. науч.-практ. конф. — Ишим, 1989. — С. 57–58. — В соавт. с Л. Ф. Тарасовым.

51. Спостереження над поетичним фразотвором Якова Головацького // Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання

слов'янських народів: Тези доп. та повідомл. конф. — Тернопіль, 1989. — С. 120–122.

52. Сторінки інтернаціональної Шевченкіани // Прапор. — 1989. — № 1. — С. 179–180. — У співавт. з О. П. Чугуєм.

53. З історії українських назв осіб за родом занять і фахом (на матеріалі “Словника мови творів Г. Квітки-Основ'яненка”) // Українська культура: історія і сучасність: Матеріали наук.-теорет. конф. / Харк. держ. ін-т культури. — Х., 1990. — С. 63.

54. Мовностилістичні особливості лірики Віктора Забіли // Література та культура Полісся: Ніжинська вища школа (1820–1990). — Ніжин, 1990. — Вип. 1. — С. 176–177. — У співавт. з Л. Г. Савченко.

55. Ключова метафора в авторському стилі Григора Тютюнника // Григір Тютюнник: Тези доп. респ. наук.-практ. конф. — Луганськ, 1991. — С. 70–72.

56. Контекстуальная актуализация как способ формирования эстетически значимых смысловых единств (на материале укр. поэзии) // Традиции Харьковской лингвистической школы: Материалы конф., посвящ. памяти Л. Г. Розвадовской. — Х., 1991. — С. 44–55.

57. Особенности семантической структуры фигур замещения: (На материале соврем. укр. поэзии) // Лингвистическая семантика и прагматика: Материалы V науч. конф. по проблемам семантических исследований. — М.; Х., 1991. — С. 179–181.

58. Стилiстичний аспект форми українського звертання // Українська культура: історія і сучасність: Матеріали другої наук.-теорет. конф. / Харк. держ. ін-т культури. — Х., 1991. — С. 66–67.

59. Структурно-семантичні типи фразотворчих структур у поетичній мові // А. А. Потебня — дослідователь славянських взаємозв'язей: Тез. Всесоюзн. науч. конф. / ХГУ. — Х., 1991. — Ч. 1. — С. 131–132.

60. Афористичний вислів як семантичний і стилістичний компонент усного мовлення // Вісн. Харк. ун-ту. — 1992. — № 369. — С. 88–93.

61. Деякі особливості української математичної терміносистеми (до укладання російсько-українського математичного словника) // Проблеми української науково-технічної термінології: Тези доп. 1-ї Міжнар. наук. конф. — Львів, 1992. — С. 125–127. — У співавт. з Л. Г. Бояровою.

62. Конотація іронічності в семантичній структурі образно-сислової єдності // Комическое в мировом литературном процессе XX века (художественная практика и проблемы научного осмысления): Тез. докл. и сообщ. межгосударств. науч. конф. — Х., 1992. — С. 31–33.

63. Становлення та сучасне функціонування поетичного образу “калиновий міст” // Українська мова: історія і стилі. — Х., 1992. — С. 150–160. — У співавт. з В. Д. Ужченком.

64. До впорядкування сучасної української електротехнічної термінології // Проблеми української науково-технічної термінології: Тези доп. 2-ї Міжнар. наук. конф. — Львів, 1993. — С. 180–182. — У співавт. з Л. Г. Бояровою, І. В. Муромцевим.

65. Поетичне слововживання як об’єкт української лексикографії // Взаимодействие украинского и русского языков на территории Украины и актуальные проблемы их исследования и преподавания: Материалы I Ганичевских чтений. — Полтава, 1993. — Т. 1. — С. 132–134. — У співавт. з М. І. Філоном.

66. Про педагогічну діяльність РАУ // Бюлетень Республіканської асоціації українців. — 1993. — № 1: Українознавство у міжнародному просторі: матеріали “круглого стола”. — С. 12–14.

67. Про умови та межі використання кальок у науковій термінології // Проблеми української науково-технічної термінології: Тези доп. 2-ї Міжнар. наук. конф. — Львів, 1993. — С. 82–85. — У співавт. з Л. Г. Бояровою, І. В. Муромцевим.

68. Афористичність поетичної мови Григорія Сковороди (на матеріалі циклу “Сад Божественных пѣсней” // Тези доп. Міжнар. наук. конф., присвяч.

200-річчю з дня смерті укр. поета і філософа Григорія Сковороди. — Х., 1994. — С. 53–54.

69. Навчання української мови на російськомовній основі (комплексний підхід і контрастивна методика) // Українська мова як іноземна: проблеми методики викладання: Зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. — Львів, 1994. — С. 73–80.

70. Термінологізація загальнонавчального слова (семантико-лексикографічний аспект) // Проблеми української науково-технічної термінології: Тези доп. 3-ї Міжнар. наук. конф. — Львів, 1994. — С. 88–89. — У співавт. з М. І. Філоном.

71. Не чисто філологічні міркування // Мова державна – мова офіційна: Зб. матеріалів наук. конф. — К., 1995. — С. 72–76. — У співавт. з В. Г. Гончаренком.

72. Символічна структура образу Богдана Хмельницького в поезії Тараса Шевченка // Визвольна боротьба українського народу під керівництвом Богдана Хмельницького за українську державність: Матеріали наук. конф. — Х., 1995. — С. 75. — У співавт. з В. Г. Гончаренком.

73. Словесний образ рідної мови в поезії П. Куліша // Пантелеймон Куліш і українське національне відродження: Доп. та повідомл. наук. конф. — Х., 1995. — С. 49–53.

74. Українська національна ідея і духовне відродження України // Українська духовна культура в системі національної освіти: Тези доп. та повідомл. наук. конф. — Х., 1995. — С. 4–6. — У співавт. з А. Д. Дмитришиним.

75. Українська поетична афористика як джерело естетичного сприймання основних життєвих цінностей // Там само. — С. 31–33.

76. Авторські афоризми в поетичній мові Максима Рильського // Тенденції розвитку української літератури та літературної критики нових часів: Тези доп. та повідомл. міжвуз. наук.-теорет. конф. — Х., 1996. — С. 87–88.

77. Двомовність у трактуванні О. Потебні й українсько-російський білінгвізм // Мовознавство: Тези та повідомл. III Міжнар. конгр. українців. — Х., 1996. — С. 277–281. — У співавт. з Г. Н. Карнаушенко.

78. Диференціація термінів *значення* – *зміст* – *смысл* // Українська термінологія і сучасність: Тези доп. Всеукр. наук. конф. — К., 1996. — С. 66. — У співавт. з Л. Г. Гур'євою.

79. Окреслення системи понять як важливий етап термінологічної лексикографії // Проблеми української науково-технічної термінології: Тези доп. 4-ї Міжнар. наук. конф. — Львів, 1996. — С. 99. — У співавт. з О. А. Покровською.

80. Складений термін у фразеологічному аспекті // Українська термінологія і сучасність: Тези доп. Всеукр. наук. конф. — К., 1996. — С. 97. — У співавт. з О. А. Покровською.

81. Ставлення О. О. Потебні до української мови та завдань її вивчення в оцінці Юрія Шевельова // Видатний філолог сучасності: Наук. виклади на честь 85-ліття Юрія Шевельова. — Х., 1996. — С. 23–26.

82. Інтернаціоналізація науково-технічної термінології як чинник становлення й розвитку української терміносистеми // Українська термінологія і сучасність: Матеріали II Всеукр. наук. конф. — К., 1997. — С. 44–46. — У співавт. з О. А. Медведєвою, М. Т. Черпаком.

83. Поетична фразеологія: актуалізована смислова єдність як естетичний знак // Франція та Україна, науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур: Матеріали IV Міжнар. конф. — Дніпропетровськ, 1997. — Т. 1. — Ч. 1. — С. 50.

84. Поетичні афоризми Тараса Шевченка // Джерело педагогічної майстерності (українська мова та література): Метод. бюлетень. — 1997. — Вип. 2. — С. 23–26.

85. Проблеми функціонування сучасної української мови як державної // Про український правопис і проблеми мови: Зб. доп. — Нью-Йорк; Львів, 1997. — С. 36–39.

86. Українська мова як іноземна (соціолінгвістичний і методичний аспекти) // Преподавание языков в вузе на современном этапе. Междисциплинарные связи: Научные исследования, опыт, поиски. Харьковский сб. науч. трудов. — Х., 1997. — Вып. 1. — С. 58.

87. Щодо опозиційності в поданні *и* та *і* сучасним українським правописом // Тези наукової конференції з проблем сучасного українського правопису і термінології. — К., 1997. — С. 55–56.

88. Засади наукового аналізу феномена української поезії // Харків 30–40-х рр. XX ст. Література. Історія. Мистецтво: Матеріали міжнар. наук. конф. — Х., 1998. — С. 22–24.

89. Поетичні афоризми Тараса Шевченка (спроба типології) // Слово про Шевченка: Зб. — Х., 1998. — С. 54–60.

90. Розвиток сучасної української мови в естетичному напрямі // Вісн. Харк. ун-ту. — 1998. — № 411. — С. 26–31.

91. Епітет у поетичному ідіостилі Василя Стуса // Лінгвістичні студії: Зб. наук. праць. — Донецьк, 1999. — Вип. 5. — С. 236–239. — У співавт. з М. І. Філоном.

92. Міфологічні елементи в поетичному словнику “Інкустацій” Ліни Костенко // Вісн. Харк. ун-ту. — 1999. — № 448. — С. 309–311.

93. Пушкінські сонети в перекладі Дмитра Павличка // Вісн. Харк. ун-ту. — 1999. — № 449. — С. 214–217.

94. Тверда вимова зубних приголосних перед [і] в сучасній українській мові (теоретичний та ортологічний аспекти) // Вісн. Харк. ун-ту. — 1999. — № 426. — С. 136–140.

95. Феномен Тараса Шевченка в історії української літератури та літературної мови (за матеріалами статті Юрія Шереха “Критика поетичним словом”) // Там само. — С. 3–8. — У співавт. з Ю. М. Безхутрим, М. І. Філоном.

96. Алітерація // Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. — К., 2000. — С. 18–19.

Те саме // Українська мова: Енциклопедія. — 2-ге вид., випр.і доп. — К., 2004. — С. 18–19.

97. Асонанс // Українська мова: Енциклопедія. — К., 2000. — С. 33–34.

Те саме // Українська мова: Енциклопедія. — 2-ге вид., випр.і доп. — К., 2004. — С. 34.

98. Милозвучність // Українська мова: Енциклопедія. — К., 2000. — С. 314–315.

Те саме // Українська мова: Енциклопедія. — 2-ге вид., випр.і доп. — К., 2004. — С. 342.

99. Немилозвучність // Українська мова: Енциклопедія. — К., 2000. — С. 376.

Те саме // Українська мова: Енциклопедія. — 2-ге вид., випр.і доп. — К., 2004. — С. 407.

100. Фоностилістика // Українська мова: Енциклопедія. — К., 2000. — С. 704.

Те саме // Українська мова: Енциклопедія. — 2-ге вид., випр.і доп. — К., 2004. — С. 766.

101. Деякі припущення щодо послідовності навчальних предметів у загальній освіті // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. — 2000. — № 491. — С. 710–711. — У співавт. з В. К. Войновим, О. О. Ізергіною.

102. Еволюція впливу російської і англійської мов на розвиток української науково-технічної термінології в умовах глобалізації економіки й інтернаціоналізації науки // Вісн. Держ. ун-ту "Львівська політехніка". — 2000. — № 402: Проблеми укр. термінології. — С. 131–132. — У співавт. з М. Т. Черпаком.

103. Експресивність лексико-фразеологічних засобів стилю українських народних дум (у світлі фольклористичних поглядів П. Г. Житецького) // Теоретичні й практичні проблеми україністики: Зб. статей на пошану проф. В. Т. Горбачука. — Слов'янськ, 2000. — С. 21–27. — У співавт. з Ю. І. Зуєнко.

104. Естетичний аспект розвитку мови: здобутки української поетичної фразеології та афористики // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. — 2000. — № 491. — С. 608–612.

105. Про етимологічні студії Миколи Наконечного // Там само. — 2000. — № 491. — С. 17–19.

106. Соціокультурологічний і лінгвістичний погляди на проблеми впровадження української мови у військову діяльність // Наук. зап. Харк. військ. ун-ту. — Соціальна філософія, педагогіка, психологія. — 2000. — Вип. 6. — С. 60–70. — У співавт. з В. Г. Рибалкою.

107. Вічний поклик крайнеба // Поговорити б, Григір, треба: До 70-річчя з дня народження Григора Тютюнника. Спогади. Літ. спадщина: перші оповідання. — Х., 2001. — С. 135–137.

108. Динаміка семантики епітетних структур в українській ліриці 1900–1930-х років // Вісн. Луганськ. держ. пед. ун-ту ім. Т. Шевченка. — Філологічні науки. — 2001. — № 3. — С. 177–182. — У співавт. з М. І. Філоном.

109. Образно-смілова єдність як засіб і знак у поетичній мовній картині світу // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. — 2001. — № 519: Сер.: Філологія. — Вип. 32. — С. 3–11.

110. Функціонально-семантичне поле аспектуальності в ідіостилі (за матеріалами поезії Петра Ротача) // Проблеми граматики, фонетики, лінгводидактики: Зб. статей. — Полтава, 2001. — С. 5–8.

111. Художній ономастикон Яра Славутича як об'єкт мовознавчого дослідження // Селіверстова Л. Назвознавство і поезія: Творчість Яра Славутича. — Х., 2001. — С. 4.

112. Багатство української мови – безсумнівне // Різниченко О. С. Спадщина тисячоліть. Чим українська мова багатша за інші? — 2-ге вид., доп. — Х., 2002. — С. 4.

113. Виступ на зборах наукової громадськості Харкова 29 квітня 2002 р., присвячених пам'яті Юрія Володимировича Шевельова // Схід – Захід: Іст.-культуролог. зб. — Х., 2002. — Вип. V. — С. 236–237.

114. Мова художньої прози Гната Хоткевича як елемент ідіолекту письменника // Традиція і сучасне в українській культурі: Тези доп. міжнар. наук.-практ. конф. / НТУ "ХПІ". — Х., 2002. — С. 133–134.

115. Українська радіологічна термінологія: історія, проблеми, перспективи // Вісн. Нац. ун-ту "Львівська політехніка". — 2002. — № 453: Проблеми укр. термінології. — С. 279–284. — У співавт. з М. І. Пилипенком, І. В. Корнейко та ін.

116. Юрій Володимирович Шевельов (1908–2002) // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. — 2002. — № 557: Сер.: Філологія. — Вип. 35. — С. 3–5. — У співавт. з Ю. М. Безхутрим, І. В. Муромцевим.

117. Мова поезії і картина світу // Лінгвістичні дослідження: Зб. наук. праць / За заг. ред. Л. А. Лисиченко. — Х., 2003. — Вип. 10. — С. 30–35.

118. Питання про самобутність української мови й літератури в російській науковій думці початку ХХ ст. // На ниві української філології: Зб. наук. праць. — Дніпропетровськ, 2003. — С. 17–25. — У співавт. з І. О. Шудриком.

119. Мовностилістичні особливості художньої критики Марії Білоус-Гарасевич // Лінгвістичні дослідження: Зб. наук. праць / За ред. Л. А. Лисиченко. — Х., 2004. — Вип. 12. — С. 126–130.

120. Погляди на двомовність у соціолінгвістичних студіях О. Потебні та його послідовників // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. — 2004. — № 631: Сер.: Філологія. — Вип. 41. — С. 187–189.

121. Поетичний словотвір Яра Славутича (на матеріалі поеми "Моя доба") // Харківський збірник: До 85-річчя Яра Славутича / Упоряд.: Л. Селіверстова. — Х., 2004. — С. 211–214.

122. Проблеми перекладу медичної термінології // Вісник Нац. ун-ту "Львівська політехніка". — 2004. — № 503: Проблеми української термінології. — С. 86–88. — У співавт. з М. І. Пилипенком, І. В. Корнейко.

123. Усталені звороти з лексичним компонентом на позначення кольору в українській загальномовній та діалектній фразеології // Лінгвістика: Зб. наук. праць. — Луганськ, 2004. — № 2 (3). — С. 184–189. — У співавт. з Г. А. Губаревою.

124. Віха на шляху всебічного вивчення джерел української фразеології: [Рец. на кн.: Ужченко В. Д. Східноукраїнська фразеологія. — Луганськ, 2003. — 362 с.] // Лінгвістика: Зб. наук. праць. — Луганськ, 2005. — № 2 (5). — С. 264–266. — У співавт. з М. І. Філоном.

125. Концепт "доля" в поетичній картині світу Тараса Шевченка // Відданий будівничий України: Есеї, спогади, статті, рецензії. — Х., 2005. — С. 225–229.

126. "О мово, в час доріг і роздоріж ти знала все: і сходження, і болі": (До 100-річчя виходу у світ Доповідної записки імператорської Академії наук "Объ отмѣнѣ стѣсненій малорусскаго печатнаго слова") // Рідний край: Наук., публіцист., худ.-літ. альманах. — 2005. — № 1. — С. 132–135. — У співавт. з І. О. Шудриком.

127. Українські вербальні символи як чинник національно-культурної самоідентифікації // Українознавство. — 2005. — № 4. — С. 104–106.

Те саме // Зб. наук. праць НДІ українознавства. — К., 2006. — Т. IX. — С. 114–119. — У співавт. з М. І. Філоном.

128. Двомовність в історично-лінгвістичному вимірі // Вивчаємо українську мову та літературу: Наук.-метод. журн. — 2006. — № 14. — С. 2–4.

129. Духовність рідної мови у концепції Івана Огієнка // Там само. — 2006. — № 3. — С. 9.

130. Пам'ятний напис письменника на книжці як тип тексту: комунікативно-стилістичний аспект // На терені юридичної і філологічної науки: Зб. наук. праць, присвяч. 50-річчю від дня народж. і 25-річчю наук.-пед. діяльності проф. Ю. Ф. Прадіда. — Сімферополь, 2006. — С. 176–180.

131. Філософія словесного образу у працях О. О. Потебні // Олександр Потебня: сучасний погляд: Матеріали міжнар. читань. — Х., 2006. — С. 17–23.

СЛОВНИКИ

1. Українсько-російський словник наголосів. — Х.: Каравела, 1997. — 112 с. — У співавт. з Л. Г. Савченко.
2. Новий російсько-український словник із граматичними таблицями (навчальний). — Х.: Торсінг, 1999. — 672 с. — У співавт. з М. Г. Зубковим.
3. Словник фразеологічних антонімів української мови. — К.: Довіра, 2001. — 284 с.; 2-ге вид. — К.: Довіра, 2004. — У співавт. з Ж. В. Колоїз.
4. Українсько-російські синтаксичні паралелі: Труднощі перекладу. — Х.: Прапор, 2003. — 112 с. — У співавт. з Ж. В. Колоїз.
5. Тлумачний словник української мови: Понад 12 500 статей (близько 40 000 слів). — Х.: Прапор, 2005. — 992 с. — У співавт. з Л. Г. Бояровою, В. К. Войновим, О. О. Дудкою та ін.

НАВЧАЛЬНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПОСІБНИКИ

1. Фразеологія сучасної української мови. — Х.: ХДУ, 1977. — 61 с. — У співавт. з Л. Г. Авксентьевим, В. Д. Ужченком.
Рец.: Андерш Й. Ф. // Мовознавство. — 1978. — № 4. — С. 84–86.
2. Мова і стиль газети: Метод. рекомендації щодо поліпшення мовної культури період. преси Харківщини. — Х., 1985. — 57 с. — У співавт. з Л. В. Веневцевою, О. К. Клименко, В. А. Маринчаком та ін.
3. Особливості слововживання в поетичній мові: Навч. посіб. — Х.: ХДУ, 1985. — 68 с.
4. Самоучитель украинского языка. — К.: Вища шк., 1989. — 278 с. — В соавт. с Ю. А. Исиченко, А. А. Свашенко. — Всего три издания: 1989–1993.
5. Методичні вказівки щодо написання курсової роботи з сучасної української літературної мови для студентів філологічного факультету. — Х.: ХДУ, 1990. —

26 с. — У співавт. з Л. Г. Авксентьевим, В. Г. Гончаренком.

6. Хорватськосербська мова: Навч. матеріали для студ. філол. ф-ту. — Х.: ХДУ, 1990. — 120 с. — У співавт. з Р. І. Тростинською, М. С. Поповичем.
7. Русско-украинский разговорник. — К.: Вища шк., 1992. — 217 с. — В соавт. с А. Я. Опришко, А. А. Свашенко.
8. Програма курсу сучасної української мови для аспірантів. — Х.: ХДУ, 1993. — 9 с. — У співавт. з А. Д. Мельник, А. А. Сагаровським.
9. Сучасна українська мова: лексика і фразеологія: Матеріали для практич. занять. — Х.: Каравела, 1998. — 56 с. — У співавт. з Л. Г. Савченко.

РЕДАГУВАННЯ НАУКОВИХ ВИДАНЬ

1. Українська духовна культура в системі національної освіти: Тези доп. та повідомл. наук. конф. — Х., 1995. — 176 с.
2. Короткий російсько-український словник інструментальника / Уклад.: Ю. Ф. Лебеденко. — К.: ІЗМН, 1997. — 164 с.
3. Зубков М. Г. Сучасний український правопис: Комплекс. довідник. — Х.: Торсінг, 1998. — 159 с. — Усього сім видань: 1998–2004.
4. Радіологічна термінологія (українська, англійська, російська): Довід. / М. І. Пилипенко, Л. Г. Розенфельд. — 2-ге вид., випр. і доп. — Х.: ХНДІМР ім. С. П. Григор'єва, 1999. — 436 с.
5. Зубков М. Г. Сучасний російсько-український, українсько-російський словник. — Х., 2000. — 576 с.
6. Тлумачний словник сучасної української мови / Уклад.: Л. П. Коврига, Т. В. Ковальова, В. Д. Пономаренко. — Х.: Белкар-книга, 2005. — 800 с.
7. Тлумачний словник української мови: Понад 12 500 статей (близько 40 000 слів). — Х.: Прапор, 2005. — 992 с.

8. Олександр Потебня: сучасний погляд: Матеріали міжнар. читань. — Х.: Майдан, 2006. — 224 с.

КОНСУЛЬТУВАННЯ

1. Левицький І. Ю., Фурса Л. С. Українсько-російський картографічний словник. — Б/м, 1997. — 413 с.

2. Кобченко Ю. Ф., Дудка О. О., Філон М. І. Російсько-український метеорологічний словник. — Х.: Райдер, 1998. — 280 с.

РЕЦЕНЗУВАННЯ НАУКОВИХ І МЕТОДИЧНИХ ВИДАНЬ

1. Юрченко О. С. Фразеологічні перифрази української літературної мови: Учбов. посіб. — Х.: РВГ ХДУ, 1983. — 119 с.

2. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення. — Львів: Світ, 1990. — 232 с.

3. Боярова Л. Г., Веневцева Л. В. Збірник контрольних робіт із сучасної української мови. — К., 1994. — 78 с.

4. Боярова Л. Г., Корж О. П. Російсько-український словник сучасних банківських, фінансово-кредитних та комерційних термінів. — Х.: Основа, 1997. — 256 с.

5. Дорошенко С. І. Основи культури і техніки усного мовлення: Навч. посіб. — Х., 1997. — 108 с.; 2-ге вид., перероб. і доп. — Х.: ОВС, 2002. — 144 с.

6. Російсько-український словник з авіаційної та ракетно-космічної техніки / За ред. Д. Х. Баранника і В. Ф. Пріснякова. — Дніпропетровськ: Вид-во Дніпропетр. ун-ту, 1997. — 488 с.

7. Стилїстика української мови: Навч.-метод. посіб. / Уклад.: Л. М. Бойченко. — Суми: Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, 2000. — 90 с.

8. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологічний словник східнослов'янських і степових говірок Донбасу. — Луганськ: Альма-матер, 2000. — 198 с.

9. Зубков М. Г. Сучасне українське ділове мовлення: Навч. посіб. для вищих та серед. спец. навч. закл. — Х.: Торсінг, 2001. — 384 с.

10. Колоїз Ж. В., Бакум З. П. Слово Благості: Словник-довідник фразем біблійного походження. — Кривий Ріг, 2001. — 200 с.

11. Основи культури мови: Метод. рекомендації і завдання / Уклад.: Л. М. Бойченко. — Суми, 2001. — 58 с.

12. Зубков М. Г. Сучасна українська ділова мова: Підруч. для вищих навч. закл. — Х.: Торсінг, 2002. — 448 с. — Усього сім видань: 2002–2005.

13. Стефанюк С. К. Етнографічний аспект козацької культури. — Х.: Крок, 2002. — 113 с.

14. Бібліографічні матеріали до наукового семінару "Лінгвістичні проблеми дослідження української міфології, фольклору та обрядовості" / Уклад.: О. Є. Любицька, М. І. Філон. — Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2003. — 49 с.

15. Бондаренко М. Ф., Дюмін О. З., Ніколаєва А. О. Українська мова: Посібник-практикум для абітурієнтів. — Х.: ХНУРЕ, 2003. — 556 с.; 2-ге вид., випр. й доп. — Х., 2005. — 624 с.

16. Колоїз Ж. В. Тлумачно-словотвірний словник оказіоналізмів. — Кривий Ріг: ЯВВА, 2003. — 168 с.

17. Полякова Л. О. Український орфографічний словник з граматичними таблицями + короткий правописний коментар. — Х.: Торсінг, 2003. — 496 с.

18. Українська мова (за професійним спрямуванням): Контр. роботи для студ. / Баличева Н. М., Боярова Л. Г., Гавриш І. В. та ін. — Х.: Харк. ун-т повітр. сил, 2004. — 116 с.

19. Губарева Г. А., Трифонов Р. А. Практична стилїстика української мови: Контр. робота й метод. вказівки до її виконання для студ. філол. ф-ту. — Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2005. — 24 с.

20. Дорошенко С. І. Загальне мовознавство: початковий курс (вступ до мовознавства). — Х., 2005. — 284 с.

21. Олександр Опанасович Потебня: Бібліогр. покажч. / Уклад.: В. Ю. Франчук, Ф. Х. Широкоград, Ю. Ю. Полякова. — Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2005. — 164 с.

22. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови: Посіб. для студ. філол. ф-тів вищих навч. закл. — Луганськ: Альма-матер, 2005. — 400 с.

23. Українська діалектологія: Фрагмент Діалектного словника Центральної Слобожанщини (Харківщини): Навч.-метод. матеріали для студ. філол. ф-ту / Уклад.: А. А. Сагаровський. — Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2005. — 56 с.

24. Максименко В. Ф. Сучасна ділова українська мова: Підруч. для вищих навч. закл. — Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. — 448 с.

УПОРЯДКУВАННЯ

Відданий будівничий України: Есеї, спогади, статті, рецензії. — Х.: Майдан; А-С-Є, 2005. — 304 с. — Присвяч. 75-річчю від дня народж. відомого вченого-славіста Є. В. Федоренка.

КЕРУВАННЯ КАНДИДАТСЬКИМИ ДИСЕРТАЦІЯМИ

1. Савченко Л. Г. Семантичні зміни в українській поетичній лексиці радянського періоду. — Х., 1986.

2. Зуенко Ю. І. Мовостилістичні засоби народно-поетичного епосу в українській художній прозі другої половини XIX – початку XX століття. — Х., 1993.

3. Покровська О. А. Українська термінологія ринкових відносин. — Х., 1995.

4. Лисенко О. А. Освоєння німецькомовних запозичень в українській науково-технічній термінології. — Х., 1999.

5. Шестакова С. О. Лексико-семантичні інновації у системі сучасної української номінації (на матеріалі ергонімів і прагмонімів). — Х., 2002.

6. Ніколаєва А. О. Структурно-семантична характеристика термінології програмування, комп'ютерних мереж та захисту інформації. — Х., 2002.

7. Сергєєва Г. А. Англомовні запозичення в українській правничій термінології. — Х., 2002.

8. Губарева Г. А. Семантика та стилістичні функції кольоративів у поетичній мові Ліни Костенко. — Х., 2002.

9. Чуєшкова О. В. Аналітичні номінації в економічній терміносистемі (структурно-типологічний аспект). — Х., 2002.

10. Селіверстова Л. І. Ономастикон у поетичному ідіолекті Яра Славутича. — Х., 2002.

11. Кохан Ю. І. Фраземіка в системі ідіостилію письменника (на матеріалі художньої прози Олеса Гончара і Павла Загребельного). — Х., 2003.

ОФІЦІЙНЕ ОПУБЛІКУВАННЯ НА ЗАХИСТАХ ДИСЕРТАЦІЙ¹

1. Сімонок В. П. Лексико-семантична рецепція іншомовної лексики в українській мовній картині світу. — Х., 2002.

2. Бойко Н. І. Українська експресивна лексика: проблеми семантики і функціонування. — К., 2006.

3. Олексенко О. А. Конструктивно зумовлені значення іменників у сучасній українській мові (генітивна конструкція). — Х., 1987.

4. Козка І. К. Синонімічно-антонімічні відношення в системі прикметників портретної характеристики людини в сучасній українській мові. — Х., 1994.

¹ №№ 1, 2 — докторські, решта — кандидатські.

5. Колоїз Ж. В. Структурно-функціональні різновиди усталених конструкцій у мові публіцистики Сергія Єфремова. — Дніпропетровськ, 1996.
6. Корнейко І. В. Становлення термінології медичної радіології в українській мові. — Х., 1996.
7. Бондаренко А. І. Поетична мова В. Стуса (експресивні емотивного змісту). — К., 1996.
8. Сазонова Я. Ю. Міжрівневі зв'язки у системі української мови (на матеріалі дієслів з безособовим конструктивно зв'язаним значенням). — Х., 1997.
9. Варич Н. І. Структура метафори в поезії Б.-І. Антонича. — Х., 1998.
10. Сірик С. В. Назви доріг в українській мові. — Запоріжжя, 1998.
11. Пац Л. І. Функціонально-семантичне поле адресатності у сучасній українській мові. — Дніпропетровськ, 1998.
12. Ковальова Т. В. Лексико-семантичні поля кольоративів в українській поезії початку ХХ ст. — Х., 1999.
13. Ужченко Д. В. Семантика українських зоофразеологізмів в етнокультурному висвітленні. — Х., 2000.
14. Мельник Л. В. Культурно-національна конотація українських фразеологізмів. — Донецьк, 2001.
15. Зелінська О. І. Лінгвальна характеристика українського рекламного тексту. — Х., 2002.
16. Стецій В. Ф. Мовна особистість Уласа Самчука (світоглядна орієнтація і мовотворчість). — Донецьк, 2003.
17. Спільник Т. М. Градаційне відношення в структурі складних сполучникових конструкцій сучасної української мови. — Х., 2004.

ДЕЯКІ СТАТТІ ПРО В. С. КАЛАШНИКА

1. Протасова Т. Символ вічного неспокою // Ленінська зміна. — 1968. — 16 лип.
2. Вітаю тебе на рідній землі: [Про дружбу, листування між Гр. Тютюнником і В. С. Калашником.

Наведено лист Гр. Тютюнника до В. С. Калашника] // Харк. ун-т. — 1991. — 15 жовт.

3. Томко М. Захоплений дослідник // Харк. ун-т. — 1993. — 5 січ.
4. Конопельцев Г. Від землі не відривався: [До 60-річчя] // Слобідський край. — 1996. — 6 лип.
5. Новикова О. Професор В. С. Калашник // Харк. ун-т. — 1999. — 26 січ.
6. Ветчинкін О. Класичний філолог Володимир Калашник // Харк. ун-т. — 1999. — 10 груд.

ЗМІСТ

БІОГРАФІЯ	3
ДИСЕРТАЦІЇ	4
МОНОГРАФІЯ	4
СТАТТІ Й ТЕЗИ	4
СЛОВНИКИ.....	19
НАВЧАЛЬНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПОСІБНИКИ	19
РЕДАГУВАННЯ НАУКОВИХ ВИДАНЬ.....	20
КОНСУЛЬТУВАННЯ.....	21
РЕЦЕНЗУВАННЯ НАУКОВИХ І МЕТОДИЧНИХ ВИДАНЬ	21
УПОРЯДКУВАННЯ.....	23
КЕРУВАННЯ КАНДИДАТСЬКИМИ ДИСЕРТАЦІЯМИ	23
ОФІЦІЙНЕ ОПОНУВАННЯ НА ЗАХИСТАХ ДИСЕРТАЦІЙ.....	24
ДЕЯКІ СТАТТІ ПРО В. С. КАЛАШНИКА	25

Наукове видання

Укладачі:

Губарева Галина Анатоліївна
Трифонов Роман Анатолійович

КАЛАШНИК Володимир Семенович

Бібліографічний покажчик

За власною редакцією

Макет обкладинки Дончик І. М.

Підписано до друку 23.06.2006. Формат 60x84 1/16.

Умов. друк. арк. 1,2. Обл. вид. арк. 1,4.

Папір офсетний. Друк ризографічний.

Наклад 150 прим. Ціна договірна.

61077, Харків, майдан Свободи, 4,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
організаційно-видавничий відділ НМЦ

Віддруковано ФОП "Петрова І. В."

61144, Харків-144, вул. Гв. Широнінців, 79-в, к. 137

Свідоцтво про держ. реєстрацію

ВОО № 948011 від 03.01.03